

شماره چاپ: ۱۵۴۹

جمهوری اسلامی ایران
مجلس شورای اسلامی

دوره هشتم - سال چهارم

شماره گزارش: ۴۹

تاریخ چاپ ۱۳۹۰/۵/۳

گزارش کمیسیون برنامه و بودجه و محاسبات

در مورد تفریح بودجه سال ۱۳۸۸ کل کشور

در اجرای اصل پنجاه و پنجم (۵۵) قانون اساسی
و بند (ج) ماده (۱) قانون دیوان محاسبات کشور

معاونت قوانین

باسمه تعالی

شماره : ۴۰/۲۰۴۷۷/د

تاریخ : ۱۳۹۰/۴/۱

هیأت رئیسه محترم مجلس شورای اسلامی

گزارش تفریغ بودجه سال ۱۳۸۸ کل کشور که در اجرای اصل پنجاه و پنجم (۵۵) قانون اساسی و بند (ج) ماده (۱) قانون دیوان محاسبات کشور تهیه و جهت رسیدگی به این کمیسیون ارجاع گردیده بود، در جلسات مختلف با حضور مدیران و کارشناسان دیوان محاسبات مورد بررسی قرار گرفت و در جلسه مورخ ۱۳۹۰/۳/۲۲ به تصویب نهائی رسید.

اینک گزارش مذکور جهت قرائت در جلسه علنی مجلس شورای اسلامی تقدیم می گردد.

رئیس کمیسیون برنامه و بودجه و محاسبات

رضا عبداللهی

چکیده گزارش تفریح بودجه سال ۱۳۸۸ کل کشور

تفریح بودجه، گزارشی از عملکرد واقعی دستگاه‌ها و شرکت‌های دولتی است که به چه میزان طبق بودجه مصوب و قانونی خود عمل نموده‌اند و تا چه اندازه، حدود تعیین شده در بودجه را رعایت نموده‌اند. به عبارت دیگر گزارش تفریح نشان دهنده میزان پایبندی دستگاه‌های و شرکت‌های دولتی به قانون بودجه است. انجام این مهم نیازمند یک برنامه‌ریزی و هماهنگی دقیق است که مطابق قانون توسط دیوان محاسبات کشور انجام می‌شود. گزارش تفریح بندهای ماده واحده قانون بودجه سال ۱۳۸۸ در ۲۷۲ صفحه به تفصیل آماده شده است که خلاصه‌ای از این گزارش تقدیم حضور نمایندگان محترم مجلس شورای اسلامی می‌گردد.

۱- ماده واحده قانون بودجه سال ۱۳۸۸ کل کشور با منظور نمودن قانون اصلاح قانون بودجه دارای ۱۲۱ بند و جزء بوده است که در ۴۳ بند و جزء، احکام قانونی کاملاً رعایت گردیده و در ۷۸ بند و جزء، احکام قانونی به طور کامل رعایت نگردیده و یا اهداف مدنظر محقق نشده است. به عبارت دیگر در سی و شش درصد (۳۶٪) موارد، احکام ماده واحده کاملاً رعایت شده و در شصت و چهار درصد (۶۴٪) موارد، احکام ماده واحده به طور کامل رعایت نگردیده است که از این میزان چهل و نه درصد (۴۹٪) بخشی از حکم رعایت نشده، سیزده درصد (۱۳٪) احکام کاملاً رعایت نشده و سه درصد (۳٪) نیز اهداف قانونگذار محقق نشده است. تفصیل بندهای مذکور به شرح جدول انتهایی این گزارش آمده است.

۲- منابع وصول شده بودجه عمومی دولت بالغ بر هشتصد و پنجاه و پنج هزار و سیصد و شصت و سه میلیارد (۸۵۵,۳۶۳,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال و منابع

وصول شده شرکتهای دولتی، بانکها و مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت بدون کسر ارقام دوبار منظور شده بالغ بر سه میلیون و سیصد و سی و دوهزار و نهصد و بیست و چهار میلیارد (۳,۳۳۲,۹۲۴,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال است. مبالغ پرداختی بابت مصارف بودجه عمومی دولت مبلغ هشتصد و چهل و نه هزار و پانصد و سیزده میلیارد (۸۴۹,۵۱۳,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال و مبالغ پرداختی بابت مصارف شرکتهای دولتی، بانکها و مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت بدون کسر ارقام دوبار منظور شده مبلغ سه میلیون و دویست و هفتاد و سه هزار و هفتصد و سی و سه میلیارد (۳,۲۷۳,۷۳۳,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال بوده است. مبالغ پرداختی بابت اعتبارات هزینه‌ای مبلغ یکصد و چهل و یک هزار و هشتصد و سی و پنج میلیارد (۱۴۱,۸۳۵,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال بیشتر از درآمدها بوده است که از محل واگذاری داراییهای مالی تأمین شده است. اعتبار تملک داراییهای سرمایه‌ای پس از اصلاحات قانونی دویست و سی و چهار هزار و سیصد و نود میلیارد (۲۳۴,۳۹۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال بوده که مبلغ تحقق یافته آن یکصد و هشتاد و پنج هزار و چهارصد و پنجاه و پنج میلیارد (۱۸۵,۴۵۵,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال یعنی هفتاد و نه درصد (۷۹٪) بودجه مصوب بوده است. اعتبارات هزینه‌ای پس از اصلاحات قانونی نیز پانصد و نود و دو هزار و هفتصد و هفتاد و پنج میلیارد (۵۹۲,۷۷۵,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال بوده که پانصد و هشتاد و هشت هزار و هشتصد و هشتاد و شش میلیارد (۵۸۸,۸۸۶,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال یعنی نود و نه درصد (۹۹٪) بودجه مصوب تحقق یافته است. آنچه قابل توجه نمایندگان محترم می‌باشد این است که اصلاح‌ها و متمم‌ها باعث می‌شود از سهم بودجه عمرانی پیش‌بینی شده هر سال کاسته شود و به سهم بودجه هزینه‌ای اضافه گردد و ساختار مناسب ظاهری اولیه بودجه در پایان سال به کلی دچار تغییر شود و جایگاه و سهم بودجه عمرانی (تملك داراییهای سرمایه‌ای) به شدت تقلیل یابد.

خلاصه بودجه عمومی در سال ۱۳۸۸

(مبالغ به میلیارد ریال)

مصارف				منابع			
درصد تحقق	تحقق یافته طبق تفریح بودجه	پیش بینی پس از اصلاحات قانونی	عنوان	درصد تحقق	تحقق یافته طبق تفریح بودجه	پیش بینی پس از اصلاحات قانونی	عنوان
۹۹	۵۸۸,۸۸۶	۵۹۲,۷۷۵	اعتبارات هزینه‌ای	۹۲	۴۴۷,۰۵۱	۴۸۴,۷۷۱	درآمدها
۷۹	۱۸۵,۴۵۵	۲۳۴,۳۹۰	اعتبارات تملک داراییهای سرمایه‌ای	۹۷	۱۶۴,۱۵۴	۱۶۹,۸۳۸	واگذاری داراییهای سرمایه‌ای
۲۶	۱۷,۰۸۴	۶۶,۸۳۲	اعتبارات تملک داراییهای مالی	۷۱	۱۸۵,۸۲۵	۲۶۷,۵۲۴	واگذاری داراییهای مالی
۱۸۸	۷۹۱,۴۲۵	۸۹۳,۹۹۷	جمع	*۸۶	۷۹۷,۰۲۹	۹۲۲,۱۳۳	جمع

^۱ - فزونی مصارف بر منابع، ناشی از نامشخص بودن میزان اعتبارات منظور شده از محل منابع افزوده شده به بودجه در اجرای جزء (الف) ماده (۵) قانون اصلاح قانون بودجه سال ۱۳۸۸ کل کشور مصوب ۱۳۸۸/۱۱/۶ مجلس شورای اسلامی می‌باشد به این معنا که اعتبارات پیش‌بینی شده به میزان منابع مزبور افزایش نیافته است

۳- قراردادی برای تنظیم رابطه دولت و وزارت نفت و اعمال حق مالکیت دولت بر صنایع نفت و گاز کشور منعقد نشده است.

۴- بر اساس بررسیها و تهیه تراز مقداری گاز تصفیه شده سال ۱۳۸۸، مقدار ده میلیارد و هفتصد میلیون و هشتصد و چهل هزار متر مکعب کسری گاز طبیعی تصفیه شده مشهود است. میزان کسری گاز در سال ۱۳۸۸ معادل شش و نه دهم درصدی (۶/۹٪) میزان گاز خام طبیعی تحویلی به شرکت ملی گاز ایران (پس از کسر گاز تزریقی) و یکصد و شصت و هفت درصد (۱۶۷٪) میزان گاز صادراتی به ترکیه است. کسری شش و نه دهم درصدی (۶/۹٪) گاز در حالی حادث گردیده که مطابق استانداردهای بین‌المللی از یک و دودهم درصدی (۱/۲٪) تا یک و هفت دهم درصدی (۱/۷٪) میزان گاز طبیعی تحویلی به عنوان تلفات شبکه قابل پذیرش است.

۵- مطابق بررسیها و محاسبات، صددرصد (۱۰۰٪) درآمد حاصل از صادرات نفت خام پس از کسر مبلغ چهار میلیارد و نهصد و هفتاد و پنج میلیون و چهل و چهار هزار و نهصد و پانزده دلار و هشتاد و نه سنت بابت معاوضه بدون مجوز مقدار ۷۶,۴۱۹,۰۳۴ بشکه نفت خام به جهت واردات فرآورده‌های نفتی به حساب بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران واریز شده است. در سال ۱۳۸۸ مقدار هفتاد و شش میلیون و چهارصد و نوزده هزار و سی و چهار بشکه نفت خام به ارزش چهار میلیارد و نهصد و هفتاد و پنج میلیون و چهل و چهار هزار و نهصد و شانزده دلار به صورت معاوضه صرف واردات مقدار چهارصد و شصت و نه میلیون و هفت هزار و هفتصد و شانزده لیتر بنزین معمولی و هفت میلیارد و سیصد و چهل و هفت میلیون و هفتصد و نود و یک هزار و

نهصد و پنجاه و نه لیتر بنزین سوپر (در سال ۱۳۸۸ جمعاً بالغ بر هفت میلیارد و یکصد و هشتاد و دو میلیون و ششصد و هشتاد و هشت هزار لیتر آن به شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران تحویل گردیده است.) و یک میلیارد و هشتصد و دوازده میلیون و هفتاد و پنج هزار و پانصد و چهل و هشت لیتر نفت گاز گردیده است. جمع کل ارزش فرآورده‌های نفتی وارداتی با احتساب هزینه‌های مربوط بالغ بر پنجاه و شش هزار و یکصد و سی و هفت میلیارد (۵۶,۱۳۷,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال مطابق صورتهای مالی سال ۱۳۸۸ شرکت ملی نفت ایران بدون وجود هیچ مجوز قانونی به حساب بدهکار دولت (خزانه‌داری کل کشور) منظور گردیده است.

۶- پنج میلیارد و ششصد و شانزده میلیون و دویست و دو هزار لیتر بنزین به قیمت یارانه‌ای بیش از میزان تولید داخل عرضه شده که مغایر با مفاد بند (۶۱) ماده قانون بودجه سال ۱۳۸۸ کل کشور می‌باشد.

۷- درآمد ریالی ردیف ۲۱۰۱۰۱ حاصل از صادرات نفت خام به مبلغ یکصد و پنجاه و سه هزار و یکصد و هشتاد و هفت میلیارد و پانصد میلیون (۱۵۳,۱۸۷,۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال در قانون بودجه سال ۱۳۸۸ کل کشور پیش‌بینی شده است. هیأت وزیران طی تصویب‌نامه شماره ۲۵۷۷۳۷/ت/۴۴۲۰۵ هـ مورخ ۱۳۸۸/۱۲/۲۳، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران را موظف نموده تا بر مبنای مبلغ مندرج در جدول شماره (۸) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران معادل شانزده میلیارد و یکصد و بیست و پنج میلیون دلار درآمد حاصل از صادرات نفت خام را به نرخ روز تبدیل و معادل ریالی آن را به حساب ردیف درآمدی ۲۱۰۱۰۱ واریز نماید که در نتیجه

مبلغ پنج هزار و هشتصد و نه میلیارد و هفتصد و پنجاه و یک میلیون (۵,۸۰۹,۷۵۱,۰۰۰,۰۰۰) ریال بیش از سقف مجاز و مصوب قانون بودجه و مغایر با حکم جزء (ه) بند (۷) ماده واحده قانون بودجه به حساب ردیف درآمدی منابع حاصل از فروش نفت خام واریز شده و عملاً معادل دلاری مبلغ اضافه واریزی، به حساب ذخیره ارزی واریز نگردیده است.

۸- علی‌رغم تصریح جزء (ل) بند (۷) ماده واحده قانون بودجه، اساسنامه شرکت‌های ملی نفت ایران، ملی گاز ایران و ملی صنایع پتروشیمی نه تنها در مهلت مقرر بلکه تا پایان سال ۱۳۸۸ نیز به مجلس شورای اسلامی ارائه نشده است.

۹- بر اساس جزء (د) بند (۶)، بانک مرکزی مکلف بوده است مبلغ سه میلیارد دلار از منابع ارزی خود را در بانک‌های عامل یا بانک‌های خارجی جهت واحدهای تولیدی سپرده‌گذاری نماید که در سال ۱۳۸۸ تنها معادل دو میلیارد دلار سپرده‌گذاری شده است.

۱۰- اهداف مقنن در اختصاص مبلغ یکصد میلیون دلار به صورت مساوی و حداکثر تا پایان شهریور ماه سال ۱۳۸۸ از محل شش درصد (۶٪) سهم شرکت ملی نفت ایران در اجرای جزء (الف) بند (۷) ماده واحده به وزارتخانه‌های نیرو و جهاد کشاورزی محقق نگردیده به طوری که تا پایان سال ۱۳۸۸ هیچ‌گونه وجهی در اختیار وزارت جهاد کشاورزی قرار نگرفته و وزارت نیرو نیز در تاریخ ۱۳۸۸/۱۲/۲۷ وجوه مذکور را دریافت نموده است.

۱۱- تسویه حساب فی‌مابین شرکت ملی نفت ایران و خزانه‌داری کل کشور در مقاطع سه ماهه به علت عدم تهیه و تصویب قرارداد موضوع جزء (ی) بند (۷) ماده واحده در سال ۱۳۸۸ صورت پذیرفته و تسویه حساب نهائی سال ۱۳۸۸

فی مابین خزانه داری کل کشور با شرکت ملی نفت ایران نیز تا تاریخ تهیه گزارش انجام نشده لذا حکم این جزء در خصوص تسویه حساب فی مابین شرکت ملی نفت ایران و خزانه داری کل کشور محقق نشده است.

۱۲- بنیاد شهید و امور ایثارگران در جهت اجرای مفاد بند (۳۰) تنفیذی قانون بودجه سال ۱۳۸۷ کل کشور مبنی بر ارائه خدمات درمانی به مصدومین شیمیایی و اعصاب و روان ناشی از جنگ تحمیلی فاقد « درصد » و فاقد « صورت سانه » و جانبازان و آزادگان غیر شاغل، اقدامی انجام نداده است.

۱۳- اهداف مد نظر قانونگذار منظور در بند (۵۱) ماده واحده مبنی بر واگذاری کلیه سهام، سهم الشرکه، حق تقدم ناشی از سهم و سهم الشرکه حقوق مالکانه، حق بهره برداری و مدیریت تمامی شرکتهای دولتی اصلی (مادر تخصصی) و عملیاتی (نسل دوم) متعلق به دستگاههای اجرائی موضوع ماده (۸۶) قانون اجرای سیاستهای کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی و کلیه سهام دولت و شرکتهای دولتی در شرکتهای غیردولتی به بخش خصوصی، تعاونی و عمومی غیردولتی به دلایل زیر به طور کامل محقق نشده است:

الف- از مجموع ۳۸۹ فعالیت و بنگاه اقتصادی مشمول حکم این بند بخشی از سهام دولت در ۹۷ بنگاه اقتصادی (بدون تکرار) در طول سال ۱۳۸۸ واگذار گردیده، لذا از نظر تعداد بنگاههای مشمول واگذاری، کمتر از بیست و پنج درصد (۲۵٪) واگذار شده است.

ب- از نظر تأمین منابع درآمدی حدود سی و هفت درصد (۳۷٪) به میزان هجده هزار و چهارصد و بیست و شش میلیارد (۱۸,۴۲۶,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال از

پنجاه هزار میلیارد (۵۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال پیش‌بینی شده، منابع محقق گردیده است.

پ- بر اساس بررسیها و شواهد موجود، متناسب با میزان واگذاری سهام و انتقال مالکیت، مدیریت شرکتهای مشمول، به بخش غیردولتی واگذار نگردیده و این وضعیت همچنان موجب عدم کاهش تصدی‌گری دولت شده است.

۱۴- درآمد موضوع بند (۵۴) ماده واحده به مبلغ پانصد میلیارد (۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال به دلیل عدم واگذاری حق بهره‌برداری معادن تحت تصدی وزارت صنایع و معادن و شرکتهای تابعه و وابسته به بخشهای خصوصی، تعاونی و عمومی غیردولتی محقق نشده است.

۱۵- گزارش وضعیت طرحهای تملک داراییهای سرمایه‌ای ملی مندرج در پیوست شماره (۱) قانون بودجه سال ۱۳۸۸ توسط دولت تهیه نشده است.

۱۶- گزارش نظارتی طرحهای تملک داراییهای سرمایه‌ای سال ۱۳۸۸ در مهلت تعیین شده در جزء (ب) بند (۴۹) ماده واحده قانون بودجه منتشر نشده است.

۱۷- مهلت مقرر (پایان اردیبهشت ماه) جهت مبادله موافقتنامه با دستگاههای اجرائی مندرج در جدول شماره (۵) قانون بودجه سال ۱۳۸۸ کل کشور در مورد هیچ‌یک از موافقتنامه‌های متبادله رعایت نگردیده و موافقتنامه‌های دستگاهها نیز بدون رعایت مواد (۱۳۸) و (۱۴۴) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و ماده (۱۶) قانون مدیریت خدمات کشوری مبادله شده است.

۱۸- از ۲,۵۸۸ دستگاه اجرائی مشمول، تعداد ۱,۵۹۳ دستگاه اجرائی گزارش عملیاتی موضوع ماده (۹۶) قانون محاسبات عمومی (ارائه گزارش عملیاتی توسط دستگاههای اجرائی تا پایان شهریور ماه بعد از اجرای بودجه) را به مراجع ذی ربط ارائه ننموده‌اند و تعداد ۶۷۶ دستگاه اجرائی نیز بدون رعایت مهلت مقرر گزارش خود را ارائه نموده‌اند.

۱۹- دولت اقدامی در اجرای بند (۵۷) ماده واحده قانون بودجه سال ۱۳۸۸ کل کشور مبنی بر ارائه گزارش تطبیق بودجه سال ۱۳۸۸ با سیاستهای کلی نظام به ویژه سیاستهای کلی برنامه چهارم توسعه و سیاستهای کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی به مجلس شورای اسلامی به عمل نیاورده است.

۲۰- در مهلت قانونی مقرر تعداد ۱۵۲ دستگاه یا ردیف بودجه‌ای، از حدود ۳,۲۰۰ دستگاه استفاده کننده از بودجه صورتحساب دریافت و پرداخت تمام یا قسمتی از اعتبارات خود را ارائه نداده‌اند (دستگاههای موضوع بند (۱) ماده (۴) قانون تفریغ بودجه سالهای پس از انقلاب). در نتیجه اقدامات پیشگیرانه دیوان محاسبات کشور، تعداد دستگاهها و یا ردیفهای بودجه‌ای حساب نداده نسبت به سال قبل حدود چهل درصد (۴۰٪) کاهش یافته است. یادآور می‌شود که در سال گذشته تعداد دستگاهها و یا ردیفهای بودجه‌ای حساب نداده معادل ۲۵۲ مورد بوده است.

۲۱- تعداد گزارشهای حسابرسی درج شده در تفریغ بودجه، تعداد موارد واخواهی و دستگاههایی که بیشترین واخواهی را داشته‌اند در بخش « وصول و ایصال دریافتها »، « مصرف اعتبارات »، « اقلام سنواتی شامل پیش پرداخت، علی الحساب و مشابه آنها» و «منابع و مصارف شرکتها» به شرح جدول زیر است:

عنوان بخش	تعداد گزارش حسابرسی در تفریغ بودجه	تعداد موارد واخواهی ^۱	دستگاههایی که بیشترین واخواهی را داشته‌اند
وصول و ایصال دریافتها	۳۵۵	۴۴۴	وزارت امور اقتصادی و دارایی (۱۱۷)، وزارت کشور (۳۷)، سازمان تربیت‌بدنی (۳۵)، وزارت راه و ترابری (۳۴)
مصرف اعتبارات	۱,۵۲۱	۳,۵۲۴	وزارت جهاد کشاورزی (۴۱۷)، وزارت کشور (۴۰۱)، وزارت نیرو (۳۰۸)، وزارت راه و ترابری (۲۵۵)
اقلام سنواتی (شامل پیش پرداخت، علی‌الحساب و ...)	۲۲۶	۴۰۸	وزارت کشور (۶۱)، وزارت جهاد کشاورزی (۵۲)، وزارت نیرو (۳۴)، وزارت آموزش و پرورش (۳۲)
منابع و مصارف شرکتها	۲۸۳	۳,۰۲۷	وزارت نفت (۷۰۸)، وزارت نیرو (۵۷۳)، وزارت مسکن و شهرسازی (۴۸۲)، وزارت صنایع و معادن (۳۸۲)
جمع	۲,۳۸۵	۷,۴۰۳	-

تعداد گزارشهای حسابرسی در سال ۱۳۸۸ حدود بیست و یک درصد (۲۱٪) رشد داشته و تعداد موارد واخواهی با رشدی حدود بیست درصد (۲۰٪) بالغ بر ۷۴۰۳ مورد شده است. با احتساب موارد واخواهی مندرج در گزارش تفریغ

1 - موارد واخواهی، اشاره به مواردی دارد که به عنوان عدم رعایت قوانین و مقررات گزارش شده است.

بندهای ماده واحده قانون بودجه سال ۱۳۸۸ کل کشور، مجموع تعداد موارد وخواهی بالغ بر ۷۵۴۲ مورد می‌باشد.

شایان ذکر است با توجه به تمهیدات اندیشیده شده توسط دیوان محاسبات کشور و با رویکرد تعامل با دستگاههای اجرائی، پس از ارائه گزارش تفریغ بودجه و تا خردادماه سال ۱۳۹۰، نشستهای مشترک گروههای حسابرسی با دستگاههای اجرائی مستقر در مرکز و استانها تشکیل و حدود چهل و هفت درصد (۴۷٪) از وخواهیهای موجود با ارائه اسناد و مدارک جدید رفع وخواهی شده و یا توسط دستگاه اجرائی، موضوع وخواهی مرتفع شده و مابقی موارد وخواهی در حال مستندسازی و ارسال به دادسرای دیوان محاسبات کشور جهت طی مراحل قانونی است.

نظرات کلی دیوان محاسبات کشور

در راستای اجرای قسمت اخیر اصل پنجاه و پنجم (۵۵) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، نظرات دیوان محاسبات کشور پیرامون مفاد بندهای ماده واحده قانون بودجه و سایر قسمتهای بودجه‌ای تحت عنوان « نظرات کلی » در قالب ۲۸ بند ارائه شده که برخی موارد آن در ادامه این گزارش بیان می‌شود:

۱- عدم درج بودجه برخی از دستگاههای اجرائی نظیر شرکتهایی که سهم دولت در آنها کمتر از پنجاه و یک درصد است، مناطق آزاد تجاری و شهرداریها در قوانین بودجه موجب عدم شمول تکالیف قانونی در مورد دستگاههای موصوف می‌گردد. بنابراین پیشنهاد می‌شود معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی

رئیس جمهور ضمن شناسایی این گونه دستگاهها، نسبت به درج بودجه آنها در قانون بودجه اقدام نماید.

۲- وجود ابهام و عدم صراحت در بودجه کل کشور موجب ناکارآمدی آن می شود و فعالیتهای دستگاههای اجرائی را با مانع و محدودیت مواجه می سازد؛ درج سی و چهار درصد (۳۴٪) از اعتبارات بودجه عمومی سال ۱۳۸۸ در قالب ردیفهای متفرقه با توجه به نامشخص بودن دستگاههای اجرائی ذی ربط و همچنین شفاف نبودن فعالیتهای قابل انجام از محل آن، یکی از عوامل ابهامزا در بودجههای سنواتی است. دلایل وجودی ردیفهای متفرقه به گونه ای نیست که همه ساله ناگزیر شاهد وجود این گونه موارد در قوانین بودجه باشیم. پیشنهاد می شود در یک مهلت زمانی مشخص ابتدا فعالیتهای مرتبط با هر یک از ردیفهای متفرقه تعیین و در قالب برنامه طبقه بندی شوند، سپس با تعیین دستگاههای اجرائی ذی ربط که متولی انجام فعالیتهای اشاره شده هستند، اعتبار ردیفهای متفرقه، ذیل ردیفهای بودجه ای دستگاههای ذی ربط درج شود.

۳- انتشار مبالغ معتنا بهی از اوراق مشارکت و استفاده از تسهیلات خارجی جهت تأمین مالی طرحها به دلیل ماهیت استقراضی آن بیانگر فزونی مصارف نسبت به منابع در بودجه کل کشور است. پیشنهاد می شود که کسری بودجه به صراحت در متن قانون مشخص و منابع تأمین آن نیز تعیین شود.

۴- در قانون بودجه اعتباراتی به صورت « کمک » پیش بینی می شود؛ با توجه به اینکه پرداخت مبالغ مزبور منجر به تحصیل دارایی نمی شود، پیش بینی این گونه مبالغ در قالب اعتبارات تملک داراییهای سرمایه ای برای دستگاههای دولتی و غیردولتی منطقی نیست. پیشنهاد می شود اعتبارات مذکور در قالب اعتبارات

هزینه‌ای پیش‌بینی شود. همچنین با توجه به ماهیت این گونه مبالغ و نبود امکان پیگیری مصرف آن، بروز تخلفات متعدد در پرداخت و محقق نشدن اهداف مدنظر قانونگذار مشاهده می‌شود.

۵- مطابق پیوست شماره (۱) قانون بودجه سال ۱۳۸۸، طرحهای با ویژگی استانی، اعتباری بالغ بر بیست و نه هزار و نود و هشت میلیارد (۲۹,۰۹۸,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال را که معادل هفده و هفت‌دهم درصد (۱۷/۷٪) کل اعتبارات پیوست مذکور است را دارا می‌باشند. درج ویژگی مزبور با هدف تمرکززدایی و واگذاری عملیات اجرائی طرحهای موضوعه به استانها بوده است که بر اساس اطلاعات موجود این امر در سال ۱۳۸۸ انجام نشده است. پیشنهاد می‌شود طرحهای ملی با ویژگی استانی از پیوست شماره یک حذف و در قالب بودجه استانی اعتبار آنها پیش‌بینی شود.

۶- اصولاً هزینه‌های جاری باید از محل درآمدها تأمین شود لیکن در بودجه‌های سنواتی هزینه‌های جاری بیش از مبلغ درآمدها پیش‌بینی می‌شود؛ به دلیل ماهیت اجتناب‌ناپذیر اکثریت مبالغی که در هزینه‌های جاری منظور می‌گردد، کافی نبودن درآمدها منجر به استفاده از سایر منابع بودجه‌ای می‌شود و پیامد استفاده از سایر منابع بودجه‌ای و بالاحص منابع حاصل از واگذاری داراییهای سرمایه‌ای، متوقف ماندن فعالیتهای مربوط به سایر اهداف بودجه‌ای و در مورد اخیر تبدیل ثروت به هزینه خواهد بود. در قانون بودجه سال ۱۳۸۸ کل کشور پیش‌بینی شده است که هفتاد و هفت درصد (۷۷٪) هزینه‌ها از محل درآمدها تأمین و مابقی بیست و سه درصد (۲۳٪) از محل کاهش تخصیص ضمن اجرای بودجه و واگذاری داراییهای مالی تأمین گردد.

۷- بررسی ترکیب خریداران سهام شرکت‌های دولتی واگذار شده حاکی است، بخش موسوم به عمومی غیردولتی که در واقع بخش شبه دولتی است و خارج از قلمرو بخش خصوصی قرار دارد، در خرید سهام واگذاری حضوری پر رنگ دارند؛ این مسئله مؤید این مطلب است که واگذاریها از هدف اصلی خود دور شده و نگرانی عمده این است که به جای وصول به هدف اصلی واگذاری (فعال نمودن بخش خصوصی)، عملاً با فعال شدن بخش عمومی غیر دولتی غرض اصلی خصوصی سازی نقض شود.

۸- به منظور ارتباط ارگانیک قانون برنامه توسعه با قانون بودجه سنواتی، شاخصهای کمی برای ارزیابی میزان و حدود دستیابی دستگاههای اجرایی به اهداف مقرر در برنامه‌های توسعه و سند چشم انداز در قانون بودجه سنواتی تعیین شود.

۹- اختصاص درصدهای متفاوت از اعتبارات جهت انجام اموری نظیر پژوهش، ورزش و تربیت بدنی و بسیج، تبعات ذیل را بدنبال دارد:

الف - به دلیل تفاوت ماهوی دستگاهها، نحوه اختصاص اعتبارات مزبور موجب اتلاف و ناکارآمدی منابع در دستگاههای مختلف می‌گردد.

ب - در بسیاری از دستگاهها بدلیل حجم ناچیز این اعتبارات، انجام اقدام مؤثری امکان پذیر نیست در حالی که در تعدادی از دستگاههای دیگر سرانه اعتبار اختصاص یافته بسیار بالا است.

به منظور استفاده بهینه از منابع و افزایش بهره‌وری، پیشنهاد می‌گردد اعتبارات مذکور از سرجمع اعتبارات دستگاههای اجرایی مستقیماً توسط خزانه برداشت و در اختیار دستگاههای متخصص و متولی امر نظیر سازمان تربیت بدنی، دانشگاهها و

پارکهای علم و فناوری قرار گیرد تا دستگاههای مذکور بر اساس نیازهای دستگاههای اجرائی نسبت به تأمین خواسته آنها اقدام نمایند و امکان پاسخگویی و شفاف سازی عملیات فراهم شود.

در پایان امید می رود این گزارش بتواند نمایندگان محترم مجلس شورای اسلامی را در جریان شمای کلی اجرای قانون بودجه سال ۱۳۸۸ کل کشور قرار دهد.

اهداف قانونگذار محقق نشده	احکام قانونی			جزء	بند	ردیف
	کاملاً رعایت نشده	بخشی رعایت نشده	کاملاً رعایت شده			
			✓	-	۲	۱
		✓		الف	۳	۲
			✓	ب	۳	۳
		✓		-	۴	۴
			✓	-	۵	۵
			✓	الف	۶	۶
			✓	ب	۶	۷
			✓	ج	۶	۸
		✓		د	۶	۹

اهداف قانونگذار محقق نشده	احکام قانونی			جزء	بند	ردیف
	کاملاً رعایت نشده	بخشی رعایت نشده	کاملاً رعایت شده			
		✓		هـ	۶	۱۰
			✓	و	۶	۱۱
	✓			-	۷	۱۲
✓		✓		الف	۷	۱۳
			✓	ب	۷	۱۴
		✓		ج	۷	۱۵
			✓	د	۷	۱۶
		✓		هـ	۷	۱۷
✓		✓		و	۷	۱۸
			✓	ز	۷	۱۹
		✓		ح	۷	۲۰
			✓	ط	۷	۲۱
		✓		ی	۷	۲۲
		✓		ک	۷	۲۳
		✓		ل	۷	۲۴

اهداف قانونگذار محقق نشده	احکام قانونی			جزء	بند	ردیف
	کاملاً رعایت نشده	بخشی رعایت نشده	کاملاً رعایت شده			
			✓	م	۷	۲۵
			✓	-	۸	۲۶
			✓	-	۹	۲۷
			✓	الف	۹	۲۸
		✓		ب.	۹	۲۹
		✓		ج	۹	۳۰
			✓	د	۹	۳۱
✓	✓			هـ	۹	۳۲
		✓		-	۱۰	۳۳
	✓			الف ۱	۱۱	۳۴
		✓		الف ۲	۱۱	۳۵
		✓		الف ۳	۱۱	۳۶
	✓			الف ۴	۱۱	۳۷

اهداف قانونگذار محقق نشده	احکام قانونی			جزء	بند	ردیف
	کاملاً رعایت نشده	بخشی رعایت نشده	کاملاً رعایت شده			
		✓		الف ۵	۱۱	۳۸
			✓	الف ۶	۱۱	۳۹
		✓		ب ۱	۱۱	۴۰
			✓	ب ۲	۱۱	۴۱
			✓	ب ۳	۱۱	۴۲
			✓	ب ۴	۱۱	۴۳
			✓	ب ۵	۱۱	۴۴
		✓		-	۱۲	۴۵
			✓	-	۱۳	۴۶
بر اساس قانون اصلاح قانون بودجه سال ۱۳۸۸ کل کشور، حذف شده است.				-	۱۴	۴۷
			✓	-	۱۵	۴۸
		✓		-	۱۶	۴۹
✓				-	۱۷	۵۰
		✓		-	۱۸	۵۱

اهداف قانونگذار محقق نشده	احکام قانونی			جزء	بند	ردیف
	کاملاً رعایت نشده	بخشی رعایت نشده	کاملاً رعایت شده			
			✓	-	۱۹	۵۲
		✓		-	۲۰	۵۳
			✓	-	۲۱	۵۴
		✓		-	۲۲	۵۵
		✓		-	۲۳	۵۶
		✓		-	۲۴	۵۷
		✓		-	۲۵	۵۸
		✓		-	۲۶	۵۹
			✓	-	۲۷	۶۰
			✓	-	۲۸	۶۱
			✓	-	۲۹	۶۲
		✓		-	۳۰	۶۳
		✓		-	۳۱	۶۴
		✓		-	۳۲	۶۵
		✓		-	۳۳	۶۶

اهداف قانونگذار محقق نشده	احکام قانونی			جزء	بند	ردیف
	کاملاً رعایت نشده	بخشی رعایت نشده	کاملاً رعایت شده			
		✓		-	۳۴	۶۷
			✓	-	۳۵	۶۸
		✓		-	۳۶	۶۹
			✓	-	۳۷	۷۰
		✓		الف	۳۷	۷۱
	✓			ب	۳۷	۷۲
	✓			ج	۳۷	۷۳
			✓	د	۳۷	۷۴
✓		✓		هـ	۳۷	۷۵
			✓	-	۳۸	۷۶
✓		✓		-	۳۹	۷۷
✓				-	۴۰	۷۸
✓			✓	۱	۴۰	۷۹
		✓		-	۴۱	۸۰
		✓		-	۴۲	۸۱

اهداف قانونگذار محقق نشده	احکام قانونی			جزء	بند	ردیف
	کاملاً رعایت نشده	بخشی رعایت نشده	کاملاً رعایت شده			
			✓	الف	۴۳	۸۲
		✓		ب	۴۳	۸۳
			✓	ج	۴۳	۸۴
		✓		-	۴۴	۸۵
			✓	۱۳۸۷ (۱۱)	۴۵	۸۶
		✓		۱۳۸۷ (۱۲)	۴۵	۸۷
			✓	۱۳۸۷ (۱۸)	۴۵	۸۸
	✓			۱۳۸۷ (۱۹)	۴۵	۸۹
		✓		۱۳۸۷ (۲۸)	۴۵	۹۰
	✓			۱۳۸۷ (۳۰)	۴۵	۹۱
✓				۱۳۸۷ (۳۱)	۴۵	۹۲
✓		✓		۱۳۸۷ (۳۴)	۴۵	۹۳
	✓			-	۴۶	۹۴

اهداف قانونگذار محقق نشده	احکام قانونی			جزء	بند	ردیف
	کاملاً رعایت نشده	بخشی رعایت نشده	کاملاً رعایت شده			
			✓	-	۴۷	۹۵
			✓	-	۴۸	۹۶
	✓			الف	۴۹	۹۷
	✓			ب	۴۹	۹۸
		✓		ج	۴۹	۹۹
		✓		د	۴۹	۱۰۰
	✓			الف	۵۰	۱۰۱
		✓		ب	۵۰	۱۰۲
✓		✓		-	۵۱	۱۰۳
	✓			الف	۵۱	۱۰۴
			✓	ب	۵۱	۱۰۵
		✓		ج	۵۱	۱۰۶
		✓		د	۵۱	۱۰۷
		✓		-	۵۲	۱۰۸
	✓			-	۵۳	۱۰۹

اهداف قانونگذار محقق نشده	احکام قانونی			جزء	بند	ردیف
	کاملاً رعایت نشده	بخشی رعایت نشده	کاملاً رعایت شده			
		✓		-	۵۴	۱۱۰
			✓	-	۵۵	۱۱۱
			✓	-	۵۶	۱۱۲
	✓			-	۵۷	۱۱۳
		✓		-	۵۸	۱۱۴
		✓		-	۵۹	۱۱۵
			✓	-	۶۰	۱۱۶
		✓		الف	۶۰	۱۱۷
		✓		ب	۶۰	۱۱۸
	✓			ب-۱	۶۰	۱۱۹
		✓		ب-۲	۶۰	۱۲۰
		✓		-	۶۱	۱۲۱
		✓		-	۶۲	۱۲۲

**شاخصهای اعلامی توسط ریاست محترم جمهور هنگام ارائه لایحه بودجه
سال ۱۳۸۸ کل کشور به مجلس شورای اسلامی^۱**

ردیف	عنوان شاخص	نظر رئیس جمهور	تحقق یافته*	ملاحظات
۱	رشد اقتصادی سال ۱۳۸۶ بدون احتساب نفت	درصد عملکرد ۷/۶	درصد عملکرد	زمان رئیس جمهور
				آخرین آمار اصلاحی ۷/۳
۲	رشد اقتصادی سال ۱۳۸۵ بدون احتساب نفت	درصد عملکرد ۶/۹	درصد عملکرد	زمان رئیس جمهور
				آخرین آمار اصلاحی ۷

^۱ قبل از بررسی آمار ، باید به دو نکته اشاره نمود:

۱- آمار کلان اقتصادی طبق استاندارد بدلیل کاهش در هزینه، زمان از طریق نمونه‌گیری و برآورد بدست می‌آیند. لذا آمار ارائه شده از سوی مراجع مختلف بدلیل تفاوت در نمونه و نمونه‌گیری در برآورد و اعلام نتیجه برای جامعه یکسان ، ارقام متفاوت باشد. لیکن بدلیل شاخص بودن برای وضعیت جامعه، آمار آن باید ویژگیهای نارویی، کارایی و حداقل سازگاری داشته باشد، لذا شاخصها باید دارای روند مشابه و گویای واقعیت جامعه باشد.

۲- آمار ارائه شده از یک مأخذ آماری نیز در سالهای آتی، قابل تعدیل است. بدلیل اینکه در سالهای آتی ممکن است اطلاعاتی در دسترس باشد که در زمان ارائه آمار این اطلاعات و آمار موجود نبوده است که این هم بدلیل پویایی جامعه می‌باشد.

ضمناً در تحلیل آمارها باید : ۱-تحقق اهداف اسناد بالادستی از قبیل چشم‌انداز بیست ساله، برنامه‌های توسعه و سیاستهای کلی اصل ۴۴ قانون اساسی در شاخصها مدنظر باشد. ۲- روند عملکرد شاخصها مدنظر باشد نه فقط ارائه شاخص در یک سال.

ردیف	عنوان شاخص	نظر رئیس جمهور	تحقق یافته*	ملاحظات
۳	رشد هزینه‌های مصرفی دولت در سال ۸۳	درصد عملکرد -۴/۳	درصد عملکرد -۸/۵	بانک مرکزی
۴	رشد هزینه‌های مصرفی خصوصی در سال ۸۶	+۹/۱	۶/۸	بانک مرکزی
۵	نسبت نرخ مشارکت به پیش‌بینی برنامه برای سال ۸۶	درصد تحقق برنامه ۹۷/۱	درصد تحقق برنامه ۹۶/۴	بانک مرکزی
۶	نسبت عرضه نیرو کار به پیش‌بینی برنامه برای سال ۸۶	درصد تحقق برنامه ۹۳	درصد تحقق برنامه	
۷	کاهش نرخ بیکاری در سال ۸۶	درصد عملکرد ۰/۷	درصد عملکرد ۰/۸	بانک مرکزی
۸	تحقق تولید اشتغال به پیش‌بینی برنامه در سال ۸۶	درصد تحقق برنامه ۹۰	درصد تحقق برنامه	
۹	تحقق صادرات غیرنفتی به	درصد تحقق ۱۴۹	درصد تحقق برنامه ۱۴۵/۷	بانک مرکزی

ملاحظات	تحقق یافته*		نظر رئیس جمهور	عنوان شاخص	ردیف
				پیش‌بینی برنامه در سال ۸۶ به پیش‌بینی برنامه	
بانک مرکزی	۱۱۱/۶	درصد تحقق برنامه	۱۴۵ درصد تحقق برنامه	تحقق صادرات غیرنفتی در جمع سه ساله بدون میعانات گازی به پیش‌بینی برنامه	۱۰
بانک مرکزی	۱۳۶/۶	درصد تحقق برنامه	۱۸۲ درصد تحقق برنامه	تحقق تجارت خارجی در جمع سه ساله با میعانات گازی به پیش‌بینی برنامه	۱۱
بانک مرکزی	-۱/۶	درصد کاهش	کاهش یافته است	بدهی خارجی نسبت به صادرات کالا و خدمات در سال ۸۶	۱۲
خزانه	بدون احتساب عملکرد نفت ۲۵/۸	با احتساب عملکرد نفت ۳۰/۴	درصد عملکرد ۳۰	سهم درآمدهای مالیاتی از بودجه عمومی در سال ۸۶	۱۳

ملاحظات	تحقق یافته*	نظر رئیس جمهور	عنوان شاخص	ردیف
خزانه	۴۵/۵	درصد عملکرد	سهم درآمدهای مالیاتی به اعتبارات هزینه‌ای در سال ۸۶ درصد عملکرد ۴۹/۵	۱۴
خزانه	کاهش یافته است	درصد عملکرد	سهم واگذاری داراییهای سرمایه‌ای از بودجه عمومی در سال ۸۶ کاهش درصد عملکرد یافته است	۱۵
تفریغ	۷۱	درصد عملکرد	تخصیص اعتبارات عمرانی در سال ۸۶ و ۸۷ درصد عملکرد از ۸۰ بیش درصد	۱۶
خزانه	۱۰۱/۷	درصد عملکرد	منابع بودجه بر مصارف بودجه در سال ۸۶ درصد عملکرد فزونی یافته است	۱۷
نفت (با احتساب آمار واردات بنزین با لیتری ۴۰۰ تومان)	۰,۴۱۶	هزار میلیارد تومان	صرفه‌جویی در واردات بنزین در لایحه سال ۸۸ هزار میلیارد تومان بیش از ۳	۱۸

ملاحظات	تحقق یافته*				نظر رئیس جمهور	عنوان شاخص	ردیف	
	منابع		مصارف					
خزانه	۸۷	۸۶	۸۷	۸۶	درصد عملکرد	رشد بودجه عمومی در سالهای ۱۳۸۶ و ۱۳۸۷	۱۹	
	۳۳/۷	۷/۶	۳۳/۷	۹/۵				۲۰ درصد عملکرد
خزانه	منابع		مصارف		درصد مصوب	رشد بودجه عمومی در لایحه سال ۱۳۸۸ به سال ۱۳۸۷	۲۰	
	۲۱/۱		۲/۱					۲- درصد مصوب
خزانه	منابع		مصارف		درصد(عملکرد)	رشد بودجه عمومی ۱۳۸۸نسبت به رقم مصوب ۱۳۸۷	۲۱	
	-۱/۸		-۱/۸					۳/۵ درصد در لایحه
خزانه	مصوب ۸۸ به عملکرد ۸۷				درصد	رشد بودجه عمومی نسبت به پیش‌بینی عملکرد	۲۲	
	مصارف		منابع					۶/۲ درصد در لایحه
	۷/۸		۵/۹					
خزانه	۲۵/۴				درصد(عملکرد)	رشد درآمدهای مالیاتی نسبت به پیش‌بینی عملکرد سال ۱۳۸۷	۲۳	
					۲۵/۴ درصد در لایحه			

ردیف	عنوان شاخص	نظر رئیس جمهور	تحقق یافته*	ملاحظات
۲۴	رشد سایر درآمدهای غیرنفتی نسبت به پیش‌بینی عملکرد سال ۱۳۸۷	درصد در ۷۲/۱ لایحه	درصد(عملکرد)	خزانه (با احتساب مالیات بر عملکرد نفت)
۲۵	سهم درآمدهای مالیاتی از کل منابع عمومی	درصد در ۳۰ از ۳۰ لایحه	درصد(عملکرد)	خزانه
۲۶	سهم درآمدهای غیرنفتی از کل منابع عمومی در لایحه	درصد ۶۰/۶	درصد(عملکرد)	خزانه
۲۷	سهم منابع نفت به کل بودجه عمومی	درصد کاهش در ۳۹/۴ لایحه	درصد کاهش (عملکرد)	خزانه
۲۸	سهم منابع غیرنفتی در اعتبارات هزینه‌ای	درصد در ۹۲ از ۹۲ لایحه	درصد(عملکرد)	خزانه
۲۹	کسری تراز عملیاتی (درآمد - هزینه)	میلیارد تومان در ۵,۵۰۰ لایحه	میلیارد تومان (عملکرد)	خزانه

ملاحظات	تحقق یافته*	نظر رئیس جمهور	عنوان شاخص	ردیف
خزانه	عدم تحقق و انحراف ۲۲ درصدی	درصد(عملکرد)	تحقق هدف برنامه در کاهش کسری تراز عملیاتی در سال ۸۸ درصد در لایحه ۹۳	۳۰
خزانه	۲۳	درصد(عملکرد)	بودجه عمرانی به بودجه عمومی درصد در لایحه حدود ۳۰	۳۱
خزانه	۷۰	درصد(عملکرد)	سهم هزینه‌ای از بودجه عمومی درصد در لایحه حدود ۶۵	۳۲
خزانه		میلیارد دلار (عملکرد)	مصارف ارزی بودجه میلیارد دلار در لایحه حداکثر ۳۷	۳۳
خزانه		درصد	کاهش مصارف ارزی بودجه درصد در لایحه حدود ۴۰	۳۴
خزانه		میلیارد دلار (عملکرد)	استفاده از حساب ذخیره ارزی میلیارد دلار در لایحه حداکثر ۱۴	۳۵
خزانه		هزار میلیارد تومان	مبلغ اعتبارات هزینه‌ای بدون لحاظ هزینه‌های قانون خدمات کشوری هزار میلیارد تومان در لایحه ۴۹	۳۶

ملاحظات	تحقق یافته*	نظر رئیس جمهور	عنوان شاخص	ردیف
		۵/۸ درصد درلایحه	رشد اعتبارات هزینه‌ای بدون لحاظ هزینه‌های قانون خدمات کشوری	۳۷
		۹ هزار میلیارد تومان درلایحه	مبلغ پیش‌بینی شده برای اجرای قانون مدیریت خدمات کشوری	۳۸
		۴ هزار میلیارد تومان درلایحه	سهم بازنشستگان از مبلغ پیش‌بینی شده برای اجرای قانون مدیریت خدمات کشوری	۳۹
		۵ هزار میلیارد تومان درلایحه	سهم شاغلین و سایر کارکنان از مبلغ پیش‌بینی شده برای اجرای قانون مدیریت خدمات کشوری	۴۰

ملاحظات	تحقق یافته*		نظر رئیس جمهور	عنوان شاخص	ردیف
			درصد ۳۷ در لایحه	رشد اعتبارات بهداشتی و درمانی	۴۱
			درصد ۴۹ در لایحه	رشد اعتبارات محیط زیست	۴۲
خزانه	-۷/۲	درصد رشد	درصد ۳۲ در لایحه	رشد مجموع اعتبارات عمرانی نسبت به پیش‌بینی عملکرد سال ۱۳۸۷	۴۳